

N:o 23.

Ank. till Riksd. kansli den 5 mars 1887, kl. 1 e. m.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om tillägg till 17 kap. 16 § rättegångsbalken.

Till lagutskottets handläggning har Andra Kammaren hänvisat en inom nämnda kammare af herr *E. Nyström* väckt motion (n:o 177), hvaruti motionären, under åberopande hufvudsakligen af hvad han i förut afgifna motioner anfört, föreslår, att Riksdagen måtte för sin del besluta följande tillägg till 17 kap. 16 § rättegångsbalken: »Vittnen, som ej kunna förmås att aflägga ed, skola i begge delomännens eller deras ombudsmäns närvaro denna försäkran afgifva: jag N. N., afgifver härmed min högtidliga, upprigtiga och sannfärdiga förklaring och försäkran, att jag skall vittna och gifva till känna allt hvad jag vet i denna sak händt och sant vara, så att jag ej uppsåtligen något förtiger, tillägger eller förändrar».

I förevarande ämne vidhåller lagutskottet fortfarande den mening, som uttalats i dess till de båda sistförflutna årens riksdagar afgifna utlåtanden (1885: n:o 8 och 1886: n:o 19) i anledning af herr Nyströms då väckta motioner. Antalet af de fall, der vägran att aflägga ed egt rum under åberopande af religiösa betänkligheter eller under förklaring att eden för den person, som skulle aflägga densamma, saknade all betydelse, har hittills visat sig försvinnande litet i förhållande till de fall, der eden utan invändningar blifvit aflagd; och det är äfven för den mest skarpsynte omöjligt att med säkerhet döma om de verkliga, inre motiven för en edsvägran. För främmande trosbekännare är, såsom be-

kant, i förevarande afseende särskildt stadgadt i 16 § af förordningen den 31 oktober 1873. Staten kan, enligt utskottets mening, ej af hänsyn till den subjektiva uppfattningen hos de få bland svenska kyrkans medlemmar, hvilka uppgifva sig vara af betänkligheter mot edens religiösa form hindrade att aflägga ed, afstå från den garanti för rättssäkerhetens uppehållande, som onekligen ligger i edens egenskap af religiös handling. Ett lagstadgande, hvarigenom straffet för mened förklarades tillämpligt jemväl då en person efter aflagd försäkran i den af motionären föreslagna eller liknande form burit falskt vittnesbörd, skulle, i synnerhet med de bevisregler, som hyllas i vår nu gällande rättegångsordning, innebära en mycket ringa ersättning för nämnda garanti.

Utskottet får sålunda hemställa,

att förevarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 mars 1887.

På lagutskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.

Herr *F. Andersson i Helgesta* har begärt få här antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
